

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony
w Częstochowie, w dzielnicy Zawodzie-Dąbie, pomiędzy rzeką Kucelinką i ulicą Manganową

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gajewski'.

SPIS TREŚCI:

1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu. _____	2
2. Powiązania z innymi dokumentami. _____	2
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy. _____	2
4. Propozycje przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektu. _____	3
5. Stan środowiska obszaru objętego ustaleniami projektu. _____	3
5.1. ogólna charakterystyka. _____	3
5.2. Uwarunkowania naturalne i przyrodnicze. _____	4
5.3. Walory krajobrazowe i wartości kulturowe. _____	7
5.4. Powietrze. _____	8
5.5. Hałas. _____	8
5.6. Promieniowanie elektromagnetyczne. _____	10
5.1. Obszary chronione i wymagające ochrony. _____	10
6. Ocena stanu środowiska. _____	10
7. Prognoza dalszych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. _____	10
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. _____	11
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, _____	11
9.1. Poziom międzynarodowy, wspólnotowy i krajowy. _____	11
9.2. Poziom regionalny. _____	12
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na komponenty środowiska. _____	12
10.1. Różnorodność biologiczna. _____	13
10.2. Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi. _____	13
10.3. Woda. _____	13
10.4. Powietrze, klimat i środowisko akustyczne. _____	13
10.5. Powierzchnia ziemi i gleby. _____	13
10.6. Środowisko kulturowe i krajobraz. _____	14
11. Oddziaływania skumulowane. _____	13
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. _____	14
13. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie. _____	14
14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko. _____	14
15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym. _____	15
16. Wykorzystane materiały: _____	19

1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu.

Podstawowym zadaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zagospodarowania terenów, z uwzględnieniem wielu uwarunkowań i aspektów - w tym również celów środowiskowych tj.:

- ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
- ochrona środowiska kulturowego,
- ochrona dóbr materialnych,
- racjonalne kształtowanie przestrzeni publicznych,
- zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.

Podjęcie prac nad dokumentem nastąpiło z uwagi na potrzebę zmiany przeznaczenia dopuszczalnego dla jednego z terenów. Na obszarze opracowania obowiązuje miejscowy plan przyjęty uchwałą nr 318.XXV.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 19 maja 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Częstochowie, w dzielnicy Zawodzie-Dąbie, pomiędzy rzeką Kucelinką i ulicą Manganową. Zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, przyjętym Uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r., dominujący kierunek zagospodarowania obszaru objętego planem to „U” – obszary zabudowy usługowej. Kierunkami dopuszczalnymi przeznaczenia terenu jest m.in. zabudowa mieszkaniowo-usługowa.

Jak wynika z przeprowadzonych analiz, projektowany plan zachowuje zgodność z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy.

2. Powiązania z innymi dokumentami.

Stosownie do art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy sporządzaniu planów miejscowych, wiążące są dla organów gminy ustalenia studium. Natomiast przy sporządzaniu studium uwzględnia się zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planu zagospodarowania województwa, strategii rozwoju gminy, opracowaniu ekofizjograficznym itp. Zmiana planu, której dotyczy niniejsza prognoza, jest powiązana z planem zagospodarowania województwa śląskiego i realizuje jego główne założenia w ramach delegacji ustawowej prawa miejscowego. Powiązania planu w bardziej odległych relacjach dotyczą wielu aktów prawnych oraz dokumentów strategiczno-planistycznych, obowiązujących zarówno na szczeblu krajowym jak i wspólnotowym.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko, związanych z realizacją ustaleń planu. Mogą one dotyczyć takich komponentów środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny, bioróżnorodność.

W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje zagadnienia przewidywanych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej i oceny ich oddziaływania na środowisko, a także możliwości realizacji rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem istniejących i przewidywanych znaczących oddziaływań. Ocenę ewentualnych zagrożeń, poszczególnych komponentów środowiska oraz ich analizy jakościowe, oparto m.in. na danych z państwowego monitoringu środowiska.

Określenie skutków środowiskowych następuje w oparciu o obowiązujące plany zagospodarowania, a w przypadku braku planu - w oparciu o stan istniejący. W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, lub możliwego do uzyskania na podstawie decyzji administracyjnych, rozpoznaje się skutki środowiskowe, których rodzaj i znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie.

Podstawę prawną opracowania stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 247 z późn. zm.), zwana dalej "ustawą".

4. Propozycje przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektu.

Monitoring skutków środowiskowych realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może się odbywać w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub też w ramach innych badań prowadzonych przez organy administracji oraz podmioty gospodarcze - jeżeli odnoszą się do przedmiotu i zakresu planu.

Dla poszczególnych elementów środowiska zaproponowano poniższy zakres i metody analizy:

Element środowiska	Metoda	Częstotliwość
Powierzchnia biologicznie czynna.	Analiza ortofotomap i zdjęć satelitarnych. Zaleca się również prowadzić monitoring z wykorzystaniem danych przestrzennych: ewidencja gruntów i budynków, krawędzie ulic zawartych w Systemie Informacji Przestrzennej.	Co 5 lat.
Powietrze (stan zanieczyszczeń).	Analiza wyników uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, monitoring prowadzony przez gminę oraz podmioty gospodarcze, analiza wyników kontroli podmiotów gospodarczych (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska), kontrola systemów grzewczych. Szczególnie istotny dla obszaru opracowania będzie wskaźnik stężenia pyłu PM10.	Co rok oraz doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa.
Wody powierzchniowe i podziemne (stan zanieczyszczeń).	Analiza monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.	Co rok oraz doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa.
W celu uniknięcia powtarzania monitoringu, zaleca się skorzystanie z już istniejących systemów monitoringu. Powyższe dane oraz raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być gromadzone i przetwarzane w Urzędzie Miasta Częstochowy.		

Ponadto na obszarze opracowania, również należy przeprowadzać:

- monitoring systemów unieszkodliwiania ścieków - raz w roku,
- kontrolę podczyszczania wód opadowych - raz w roku,
- ciągła kontrola systemu gospodarki odpadami.

Skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska i organów administracji. Bardzo ważny jest również udział społeczeństwa, nie tylko w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ale także wobec przypadków naruszenia zasad ochrony środowiska określonych w planie. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być również przeprowadzane przez organy administracji samorządowej. Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się po jego uchwaleniu w miarę wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią.

5. Stan środowiska obszaru objętego ustaleniami projektu.

5.1. Ogólna charakterystyka.

Położenie miasta	Północna część województwa śląskiego, na styku trzech mezoregionów geograficznych – Wyżyny Częstochowskiej, zwanej potocznie Jurą, Obniżenia Górnej Warty oraz Wyżyny Wieluńskiej. Mezoregiony te należą do podprowincji – Wyżyny Śląsko-Krakowskiej.
Położenie obszaru względem miasta	Wschodnia część śródmiejska.
Powierzchnia	Okolo 2,6 ha
Poziom terenu	w granicach 254-256 m.n.p.m.
Ukształtowanie terenu	Teren zmieniony antropogenicznie - wyrobisko
Stan użytkowania i zagospodarowania	Brak użytkowania
Najbliższe otoczenie	Nieuzitytki, tereny mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe i usługowe.
Dostępność układu komunikacyjnego	Najbliższe ulice w rejonie obszaru opracowania to: ul. Mirowska, ul. Manganowa, ul. Jurajska oraz ul. Srebrna.

Rys.: zdjęcie lotnicze - teren objęty planem wraz z najbliższym otoczeniem.

5.2. Uwarunkowania naturalne i przyrodnicze.

5.2.1. Budowa geologiczna.

Terytorium miasta wchodzi w skład monokliny śląsko-krakowskiej, znajduje się na jej południowo-wschodnim krańcu, w pobliżu granicy z niecką nidziańską. Obszar miasta jest zróżnicowany geologicznie, wierzchnia część to osady polodowcowe: żwiry, piaski, gliny, zaś głębsza to wapień z okresu górnej jury. Jurę górną reprezentują skały węglanowe oksfordu. Starsze ogniwo budują wapień scyfiowe z przeławieniami margli - warstwy prędziszowskie. Dolinę holoceniową Warty budują dwa piaszczyste poziomy terasowe. W obrębie dolin dopływów tej rzeki, piaszczysta jest wyższa (1,5 - 2,5 m nad poziom ciek) terasa, natomiast dno doliny pokrywają namuły.

Obszar zmiany planu obejmuje część wyrobiska po eksploatacji powierzchniowej złoża wapienia, w którym obniżenie terenu w najgłębszych fragmentach osiąga w przybliżeniu 27 m. Przedmiotowe złożo było częścią tzw. „Złotej Góry” o wysokości maksymalnej w obszarze planu około 280 m.n.p.m., w związku z czym teren wokół wyrobiska obniża się – co ma kluczowe znaczenie ze względu na możliwości zagospodarowania. Poniższy rysunek przedstawia kształt wyrobiska na podstawie numerycznego modelu terenu.

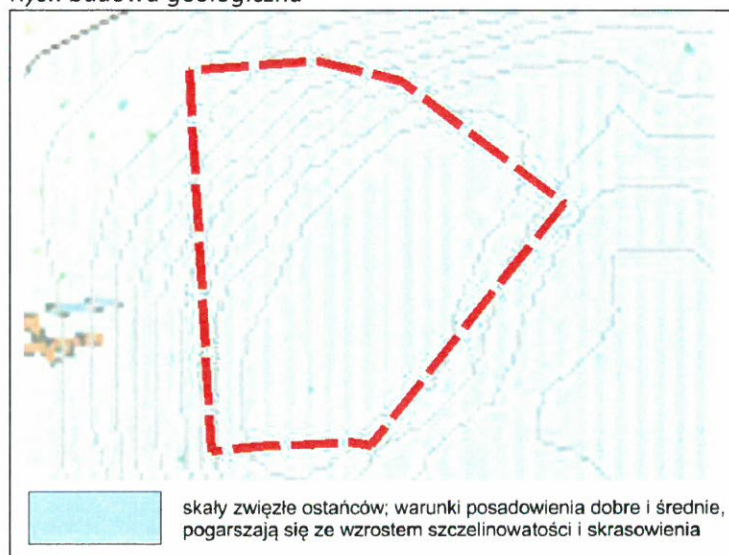
Rys.: numeryczny model terenu (<https://mapy.geoportal.gov.pl>)

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym, obszar objęty planem jest położony w większości na utworach skał zwięzłych ostańców. Warunki geotechniczne dla posadowienia zabudowy są dobre i średnie, miejscowo warunki te mogą ulegać pogorszeniu ze względu na wzrost szczelinowości i skrasowienia. Niemniej jednak, nie jest to uwarunkowanie mogące rodzić zagrożenia wykluczające możliwość realizacji zabudowy, a jedynie może wpływać na koszty fundamentowania.

Rys.: budowa geologiczna

5.2.1. Warunki hydrogeologiczne.

Miasto znajduje się w obrębie trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- GZWP nr 325 – Częstochowa Zachód,
- GZWP nr 326 – Częstochowa Wschód,
- GZWP nr 327 – Lubliniec- Myszków.

Obszar opracowania znajduje się w granicach GZWP nr 325. Główną warstwą wodonośną są piaski i piaskowce warstw kościeliskich o miąższości 20 – 40 m i dobrych parametrach hydrogeologicznych. Miejscami w zalegających wyżej ilach rudonośnych występują nieciągłe i o zmiennej miąższości warstwy wodonośne tzw. międzyrudne o niewielkiej wartości użytkowej. Na znacznym obszarze warstwy kościeliskie mają kontakt hydrauliczny z niżej ległymi dolno jurajskimi piaskami warstw łysieckich górnych.

Poziom ten jest monitorowany przez:

- 2 punkty sieci krajowej,
- 4 punkty sieci regionalnej.

Jakość tych wód jest zróżnicowana od wysokiej 56% do średniej – 33%. Ich przydatność do picia i na potrzeby gospodarcze jest ograniczona przekraczającymi normy stężeniami żelaza i manganu.

5.2.2. Warunki hydrograficzne.

W samym obszarze planu brak jest wód powierzchniowych, natomiast Rzeką Warta wraz z jej dopływem – rzeką Kucelinką, stanowią jedyne elementy wód powierzchniowych w najbliższym sąsiedztwie, od strony zachodniej. Z uwagi na specyfikę planu i istniejący stan zagospodarowania należy uznać, że brak jest przesłanek do wystąpienia negatywnego wpływu ustaleń na wody powierzchniowe.

5.2.3. Warunki glebowo-rolnicze.

Należy uznać że na całym obszarze planu brak jest naturalnej pokrywy glebowej, ponieważ uległa likwidacji poprzez eksploatację złoża wapieni. Zniszczenie pokrywy glebowo-roślinnej stanowi radykalną i długotrwałą formę degradacji struktury ekologicznej. Oprócz technicznego zaburzenia szaty roślinnej i gleby, powierzchnie zabudowane i zdewastowane są źródłem różnorodnych uciążliwości na przyległych terenach i przyczyną zaburzenia ich struktury ekologicznej. Głównymi przyczynami degradacji gleb są skażenia komunikacyjne, przedostające się do gleby przez powietrze lub za pośrednictwem wody. Zanieczyszczenie

gleb jest również wynikiem emisji pyłów pochodzących ze spalania paliw stałych do ogrzewania budynków oraz transportu kołowego.

5.2.4. Warunki przyrodnicze.

Flora

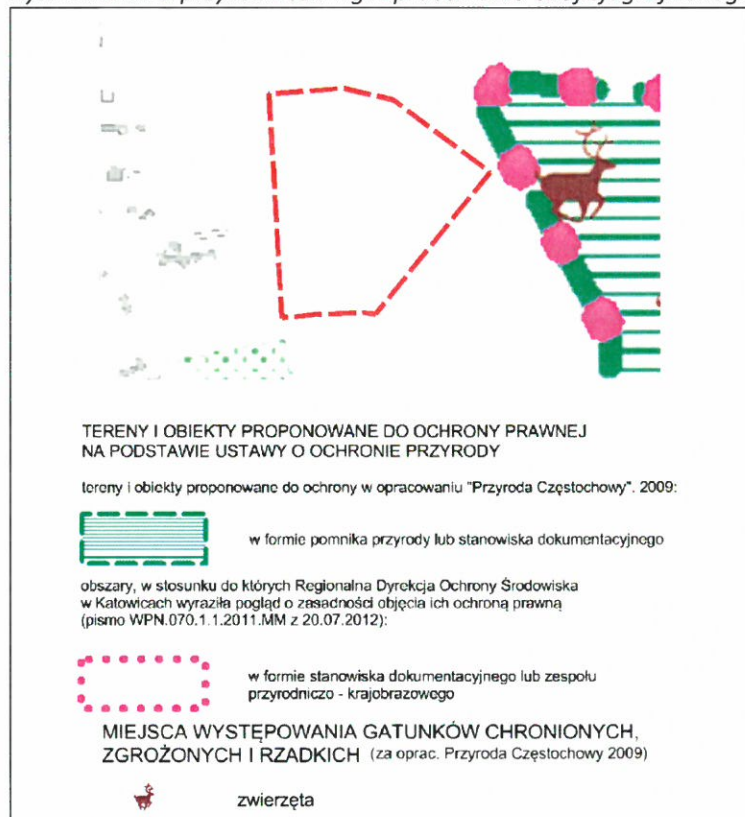
Obszar opracowania znajduje się w rejonach przekształconych w wyniku działań człowieka, w sposób wielokierunkowy – od infrastrukturalnego, poprzez rolniczy i mieszkaniowy, po wydobywczy. Dużą część obszarów zieleni stanowi zieleń nieurządzona z dużym udziałem luźnych zadrzewień stanowiących naturalny element środowiska przyrodniczego, powstałego w miejscu byłego kamieniołomu. Jest to obiekt o specyficznych walorach krajobrazowych o podwyższonej bioróżnorodności, odznaczający się mozaikowością ekosystemów i istnieniem stref ekotonowych. Skład gatunkowy zadrzewień na tym fragmencie obszaru, to przeważnie: klon jesionolistny, klon pospolity, brzoza brodawkowata, robinia biała, jarząb pospolity, jeżyna i bez czarny. Zgodnie z opracowanie ekofizjograficznym obszar zmiany planu jest sklasyfikowany jako „roślinność nieleśna półnaturalna i spontaniczna”.

Fauna

Fauna występująca w rejonie obszaru zmiany planu, to najczęściej pospolite gatunki żerujące na terenach zurbanizowanych, gdzie bardzo często elementy antropogeniczne są „adaptowane” jako siedliska. Najczęściej widuje się ptaki, które korzystają z pokarmu naturalnego (nasiona drzew, krzewów i roślin zielnych, owady, gryzonie). Można tu wymienić kilka typowych gatunków, tj. modraszka, wróbel, jeżyk, jaskółka, gołąb miejski, kawka, pustułka. Ponadto należy wymienić różne gatunki zwierząt lądowych. Są to na ogół niewielkie ssaki tj. krety, jeże, ryjówki oraz kilka gatunków gryzoni. W ostatnich latach na terenach zurbanizowanych można zaobserwować częste występowanie zwierząt, dla których bliskość intensywnych zbiorowisk ludzkich wiąże się z szeroką dostępnością pożywienia.

Większe bogactwo fauny można zaobserwować na terenach zieleni nieurządzonej wyrobiska poeksploatacyjnego. Półnaturalne zbiorowiskach krzewów i zadrzewień tworzą dobre środowisko dla pospolitych gatunków ptaków oraz niewielkich ssaków. Pobliskie tereny rolne i mieszkaniowe jednorodzinne są dodatkowym źródłem pozyskiwania pożywienia. W strukturze przyrodniczej wg. opracowania ekofizjograficznego dla obszaru opracowania nie wykazano żadnych szczególnych uwarunkowań. Aczkolwiek w bliskim sąsiedztwie, na terenach proponowanych niegdyś do objęcia ochroną prawną, mogą występować nieliczne duże ssaki.

Rys.: struktura przyrodnicza wg. opracowania ekofizjograficznego.

5.2.5. Warunki klimatyczne.

Częstochowa leży w strefie klimatu umiarkowanego. Średnio na dobę przypadają 4 godziny z bezpośrednim promieniowaniem słonecznym. W przebiegu rocznym największe usłonecznienie obserwuje się w czerwcu, ze względu na największą długość dnia.

W Częstochowie niewiele jest dni bezwietrznych. Okresy ciszy w skali roku stanowią średnio 9,2%.

Przeważają tu wiatry zachodnie – 18% i południowo-zachodnie – 18,2%. Jednocześnie osiągają one z tych kierunków największe prędkości – 2,2 m/s. Najrzadziej występują wiatry północne – 7,7% i północno-wschodnie – 7,4%.

Średnia temperatura i opady dla Częstochowy													
Miesiąc	Sty	Lut	Mar	Kwi	Maj	Cze	Lip	Sie	Wrz	Paź	Lis	Gru	Roczna
Średnie maksymalne temperatury [°C]	-1	1	6	14	20	23	24	23	18	12	3	1	12
Średnie dobowe temperatury [°C]	-5	-4	2	9	12	17	18	17	14	9	1	-2	7
Średnie minimalne temperatury [°C]	-9	-6	-1	3	7	11	12	10	8	5	-1	-3	3
Opady [mm]	35	32	33	39	69	80	86	75	48	40	41	37	615

Źródło: „<http://pl.allmetsat.com>”

W obszarze opracowania warunki mikroklimatyczne są typowe dla terenów zurbanizowanych, które najczęściej są odczuwalne miejscowo poprzez zmniejszoną wilgotność i wyższą temperaturę w porze letniej.

5.3. Walory krajobrazowe i wartości kulturowe.

Obszar zmiany planu znajduje się na terenie nieczynnego kamieniołomu „Saturn”, posiadającego specyficzne walory krajobrazowe. Jest to obiekt, w którym odkryte ściany wyrobisk i odłamki wapieni stanowią elementy o znaczeniu naukowym i dydaktycznym. Specyficzną cechą sąsiednich rejonów górnej skarpy wyrobiska jest rozległa panorama na położone niedaleko centrum miasta, roztaczająca się ze wschodnich krawędzi wyrobiska. Kamieniołom jest proponowany do objęcia ochroną prawną jako stanowisko dokumentacyjne.

Krajobraz pozostałego sąsiedztwa jest krajobrazem kulturowym podmiejskim, z elementami ruralistycznymi. Występuje tu ekstensywna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w bliskim sąsiedztwie terenów rolnych i zieleni otwartej.

Fot.: ogólny widok wyrobiska, w obrębie którego leży obszar objęty zmianą planu.

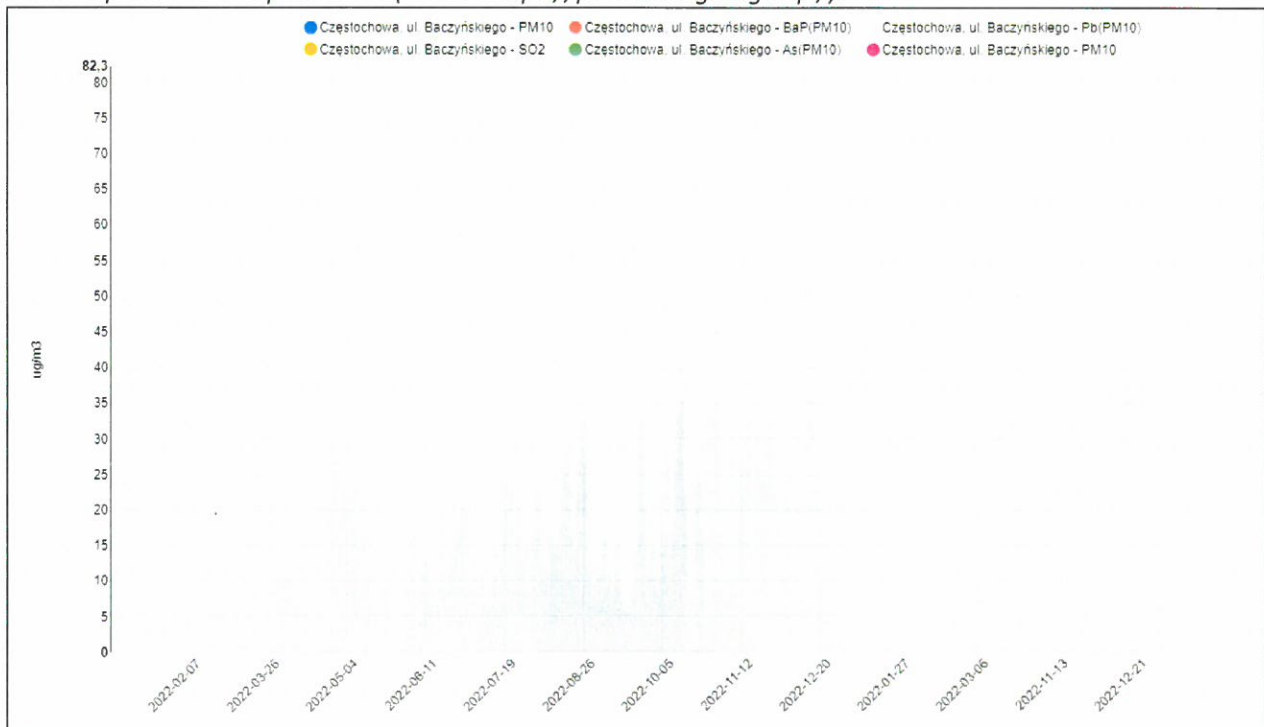
5.4. Powietrze.

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń gazowych w mieście są pojazdy samochodowe, a rejony o dużym nasileniu ruchu drogowego charakteryzują się dużym stopniem zanieczyszczenia powietrza. Przemiany gospodarcze oraz zmiany systemu ochrony środowiska w ostatnich latach (między innymi zastosowanie przepisów o dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń, likwidacja wielu zakładów przemysłowych) wywarły istotny wpływ na stan czystości powietrza w Częstochowie. Występuje jednak również duża koncentracja niskich emitorów (czyli głównie domów jednorodzinnych), co skutkuje wzrostem stężenia zanieczyszczeń pyłowych i gazów w sezonie zimowym.

Na podstawie analizy danych dotyczących zanieczyszczenia powietrza w Częstochowie i w jej rejonie można powiedzieć, że poziom zanieczyszczeń uległ obniżeniu. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją przemysłu w Częstochowie jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. W ramach starań o zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza CO₂ i pyłem zawieszonym, wskazane jest wdrażanie gazu lub innych paliw ekologicznych do indywidualnych systemów grzewczych.

Na obszarach objętych planem wpływ na stan powietrza mają ulice stanowiące zasadniczą obsługę komunikacyjną obszaru. Emitują jednocześnie dwa typy zanieczyszczeń (pyłowe oraz gazowe) ze zmiennym natężeniem – zależnym od dnia tygodnia, pory dnia, pory roku oraz warunków pogodowych. Duże tereny produkcyjne, bazy transportowe i składy, są zlokalizowane w stosunkowo dużej odległości, więc mają nieco mniejsze znaczenie w omawianym aspekcie. Zdecydowanie najbardziej znacząca dla siedzib ludzkich, a więc dla zdrowia organizmów żywych, jest niska emisja z indywidualnych palenisk domowych.

Wykres: stężenia zanieczyszczenia powietrza w 2022 r. na stacji pomiarowej Częstochowa, ul. Baczyńskiego – dane przetworzone przez GIOŚ (źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl/>).

5.5. Hałas.

Obecnie najbliższym elementem emitującym znaczący hałas w sposób ciągły (o zmiennym natężeniu w ciągu doby) jest droga krajowa nr 91. Jednakże w jej bezpośrednim sąsiedztwie brak jest terenów „wrażliwych” tj. tereny mieszkaniowe. Na najbliższych terenach mieszkaniowych wzdłuż ul. Srebrnej, zanotowano nieznaczne przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałas.

Negatywne oddziaływanie hałasu drogowego w konsekwencji może wymagać wprowadzenia działań naprawczych wzdłuż ulicy Srebrnej. Czynnikiem wpływającym na wzrost poziomu hałasu na drogach jest głównie duże natężenie ruchu samochodowego w ciągu dnia, zły stan techniczny pojazdów i nawierzchni dróg, niewydolna organizacja ruchu drogowego, oraz sposób eksploatacji pojazdów.

Rys.: mapa emisji średniodobowego hałasu komunikacyjnego (źródło: <http://e.czestochowa.pl/>).

5.6. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Problem promieniowania elektromagnetycznego na terenie miasta nie jest do końca rozpoznany. Do tej pory przeprowadzono pomiary w kilku wybranych punktach dla linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia oraz wokół kilku stacji transformatorowych. Badania te miały tylko charakter rozpoznawczy jednak nie wykazywały znacząco negatywnego oddziaływania.

Obecnie w najbliższym otoczeniu obszaru opracowania występują emitory promieniowania elektromagnetycznego, w postaci stacji bazowych telekomunikacji.

5.1. Obszary chronione i wymagające ochrony.

Obszar opracowania leży poza granicami obszarów chronionych ze względów przyrodniczych, w tym należących do sieci Natura 2000. Brak jest przesłanek do wystąpienia oddziaływań o zasięgu istotnym dla obszarów chronionych znajdujących się w najbliższym otoczeniu, tj. Park Krajobrazowy Orlich Gniazd którego otulina jest zlokalizowana w odległości nie mniejszej niż 2,5 km od granic planu.

Obszar opracowania znajduje się na terenie nieczynnego kamieniołomu „Saturn” – którego część jest predysponowana do objęcia ochroną. W związku z tym obowiązujący miejscowy plan określa zasady zagospodarowania tego terenu, w sposób umożliwiający zachowanie walorów krajobrazowo-przyrodniczych wyrobiska.

W granicach obszaru opracowania brak jest obiektów zabytkowych, stanowisk archeologicznych oraz dóbr kultury współczesnej.

6. Ocena stanu środowiska.

Oceny istniejącego stanu środowiska dokonano na podstawie opracowania ekofizjograficznego, analizy stanu istniejącego, a także na podstawie programów w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody. Ocena ta wyszczególnia jednocześnie istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Część miasta, na której leży obszar opracowania, jest częściowo przekształconym środowiskiem. Jednak w granicach projektowanej zmiany brak jest docelowego zainwestowania na dzień sporządzenia niniejszej prognozy.

Pod względem florystycznym w ocenie ogólnej obszar zmiany planu charakteryzuje się umiarkowaną wartością ekologiczną. Dużą część obszarów zieleni stanowi zielenie nieurządzona z dużym udziałem luźnych zadrzewień stanowiących naturalny element środowiska przyrodniczego, powstałego w miejscu byłego kamieniołomu.

Fauna występująca w rejonie obszaru zmiany planu, to najczęściej pospolite gatunki żerujące na terenach zurbanizowanych, gdzie bardzo często elementy antropogeniczne są „adaptowane” jako siedliska. Większe bogactwo fauny można zaobserwować na terenach zieleni nieurządzonej wyrobiska poeksploatacyjnego. Półnaturalne zbiorowiska krzewów i zadrzewień tworzą dobre środowisko dla pospolitych gatunków ptaków oraz niewielkich ssaków. Pobliskie tereny rolne i mieszkaniowe jednorodzinne są dodatkowym źródłem pozyskiwania pożywienia. W strukturze przyrodniczej wg. opracowania ekofizjograficznego dla obszaru opracowania nie wykazano żadnych szczególnych uwarunkowań. Aczkolwiek w bliskim sąsiedztwie, na terenach proponowanych niegdyś do objęcia ochroną prawną, mogą występować nieliczne duże ssaki.

Obszar zmiany planu znajduje się na terenie nieczynnego kamieniołomu „Saturn” i posiada specyficzne walory krajobrazowe. Jest to obiekt, w którym odkryte ściany wyrobisk i odłamki wapieni stanowią elementy o znaczeniu naukowym i dydaktycznym.

Krajobraz pozostałego sąsiedztwa jest krajobrazem kulturowym podmiejskim, z elementami ruralistycznymi. Występuje tu ekstensywna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w bliskim sąsiedztwie terenów rolnych i zieleni otwartej.

W przypadku stanu sanitarnego powietrza sytuacja w całym województwie śląskim w tym również na omawianym obszarze, ulega poprawie, w porównaniu ze stanem sprzed kilku ostatnich lat. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją przemysłu w Częstochowie, jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. Tym niemniej, w dalszym ciągu pomiary wykazują okresowo podwyższone stężenia zanieczyszczeń substancjami tj. tlenek azotu. Wobec tego nadal wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do możliwie szerokiego wprowadzenia proekologicznych systemów grzewczych, do ogrzewania zabudowy indywidualnej. Pozwoli

to na ograniczenie emisji niskiej, szczególnie uciążliwej w sezonie zimowym głównym źródłem zanieczyszczeń pyłem zawieszonym (PM10, PM2,5) choć ich stężenie średnioroczne spadło w ubiegłym roku do zadowalającego poziomu.

Stan środowiska w mieście, na tle innych miast woj. śląskiego kształtuje się na poziomie dobrym. Pewne ograniczenie lub nawet eliminacja części zagrożeń środowiska jest możliwa przez realizację określonych przedsięwzięć.

Na obszarze planu podstawowym rodzajem hałasu jest hałas komunikacyjny pochodzący przede wszystkim od drogi krajowej nr 91, od strony ul. Srebrnej.

Analiza wykazuje, że immisja od strony ul. Srebrnej osiąga do 65 dB, w ujęciu średniodobowym. Hałas ten nie ulega znacznej redukcji z uwagi na brak obiektów mogących stanowić skuteczną barierę akustyczną.

Obszar opracowania leży poza granicami obszarów chronionych ze względów przyrodniczych, w tym należących do sieci Natura 2000 ale znajduje się na terenie nieczynnego kamieniołomu „Saturn” – którego część jest predysponowana do objęcia ochroną. W związku z tym obowiązujący miejscowy plan określa zasady zagospodarowania tego terenu, w sposób umożliwiający zachowanie walorów krajobrazowo-przyrodniczych.

W granicach obszaru opracowania brak jest obiektów zabytkowych, stanowisk archeologicznych oraz dóbr kultury współczesnej.

7. Prognoza dalszych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Analiza aktualnego zagospodarowania przestrzennego nie wskazuje na możliwość istotnych zmian środowiska w razie niezrealizowania zmiany planu miejscowego. Nieznacznie negatywnym aspektem niezrealizowania tej zmiany jest zainwestowanie przedmiotowego obszaru z pewnymi ograniczeniami, w zakresie możliwości wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii. Obecnie obszar jest przeznaczony pod zabudowę usługową, więc uchwalenie zmiany planu nie spowoduje zauważalnych zmian w środowisku, zatem brak jest uzasadnienia do przyjęcia innych (alternatywnych) rozwiązań. Natomiast uznaje się, że zaniechanie przyjęcia dokumentu, czyli jego brak przez kolejne lata, może spowodować pewne problemy i dysfunkcje planowanych obiektów, wynikające z nieprzystosowania do nowych możliwości technologicznych.

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Na obszarze zmiany planu nie wystąpią znaczące oddziaływania na środowisko. Niemniej jednak plan w swoich założeniach dopuszcza rozwój zainwestowania na zasadzie uzupełnień potencjalnej struktury funkcjonalno-przestrzennej, zgodnej z obowiązującym miejscowym planem.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym.

9.1. Poziom międzynarodowy, wspólnotowy i krajowy.

Normy prawa międzynarodowego:

- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z dnia 13 listopada 1979 r., sporządzona w Genewie.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z dnia 9 maja 1992 r., sporządzona w Nowym Jorku.
- Europejska Konwencja Krajobrazowa z dnia 20 października 2000 r., sporządzona we Florencji.
- Konwencja o różnorodności biologicznej z dnia 5 czerwca 1992 r., sporządzona w Rio de Janeiro.

Zasadniczym dokumentem definiującym cele ochrony środowiska na poziomie wspólnotowym, uwzględniającym normy prawa międzynarodowego, jest VII Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Program ten wyznacza cele i priorytety dla następujących dziedzin ochrony środowiska:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,

- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

W projekcie planu powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej. Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągnięte również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Wyżej wymienione cele ochrony środowiska korelują odpowiednio z ogólnymi celami środowiskowymi.

9.2. Poziom regionalny.

Na szczeblu regionalnym zasadniczymi opracowaniami strategicznymi są:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego "2020+" z 29 sierpnia 2016 r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "ŚLĄSKIE 2020+".

Dziedzina	Ogólne cele środowiskowe	Sposób uwzględnienia w projekcie planu (opis lub cytaty)
1. Powietrze i klimat	Poprawa jakości powietrza, spełnienie zwiększanych wymagań norm, całkowita likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową.	Dopuszczenie rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kW.
2. Krajobraz	Ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych przed dysharmonijnymi obiektami wysokościowymi i wielkopowierzchniowymi.	Zmiana planu nie zwiększa wskaźników i parametrów zabudowy, uwzględniając istniejące uwarunkowania.
3. Zrównoważony rozwój obszarów miejskich	Harmonijny rozwój przestrzenny i gospodarczy. Likwidacja form zagospodarowania konfliktowych z otaczającymi zasobami przestrzeni.	Projekt planu rozwija strukturę funkcjonalno-przestrzenną wzbogacając ją o zaawansowane technologie infrastruktury, zgodne z ogólną funkcją i specyfiką omawianej części miasta.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na komponenty środowiska.

W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, określa się skutki środowiskowe pozytywne i negatywne, których znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie. Skutki środowiskowe planu polegają w omawianym przypadku na rozszerzeniu przeznaczenia dopuszczalnego terenu, który na dzień sporządzenia prognozy pozostaje niezagospodarowany.

Analizowany obszar to jednolita nieruchomości gruntowa o powierzchni 2,6 ha, niezainwestowana, której docelowy sposób wykorzystania na cele usługowe ustala obowiązujący plan. Ustalenie możliwości rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kW, w ramach przeznaczenia dopuszczalnego dla tego terenu, będzie jedynym ustaleniem rozpatrywanym w aspekcie skutków środowiskowych projektowanego dokumentu.

Analizując przedmiotowy projekt stwierdza się, że rozszerzenie katalogu funkcji przeznaczenia dopuszczalnego, czyli uzupełniającego funkcję podstawową, nie stanowi znaczącego skutku środowiskowego. Skala i forma zagospodarowania ustalonego w obowiązującym miejscowym planie nie

zmieni się. Nieznacznie pozytywnie należy ocenić ogólny charakter zmiany, jako działanie na rzecz ekologicznej energetyki.

Wziąwszy pod uwagę ustalenia projektu zmiany planu, wraz z ustaleniami planu obowiązującego ocenia się, że na omawianym terenie skala i wielkość przedsięwzięcia będzie na poziomie umiarkowanym.

Dopuszczenie urządzeń produkujących energię ze źródeł odnawialnych ograniczono wyłącznie do systemów fotowoltaicznych a granice strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu, dotyczące obszarów rozmieszczenia tych urządzeń, będą zawierać się w obrębie terenu U3. Z całą pewnością nie wystąpi wykorzystanie zasobów naturalnych. Nie przewiduje się również wpływu na formy ochrony przyrody zlokalizowane poza obszarem zmiany planu jak również na korytarze ekologiczne (regionalne i lokalne). Teren posiada szeroki dostęp do infrastruktury technicznej.

W związku z powyższym, przy dostosowaniu się do zapisów planu, nie przypuszcza się również wystąpienia emisji zagrażającej ludzkiemu zdrowiu. Obowiązkiem każdego jest przestrzeganie zapisów ustawy "prawo ochrony środowiska", określającej m.in.: zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, warunki wprowadzania substancji do środowiska, odpowiedzialność i sankcje w przypadku naruszeń powyższych zasad i warunków. Organem posiadającym narzędzia i kompetencje do kontroli przestrzegania przepisów jest Inspekcja Ochrony Środowiska, która działa w oparciu o ustawę o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Kwalifikacja skutków ustaleń zmiany planu jest nieznacznie pozytywna. Racjonalne wykorzystanie infrastruktury technicznej jest wysoce wskazane dla podnoszenia walorów ekonomicznych miasta.

Na obszarze zmiany planu nie wystąpią znaczące oddziaływania na środowisko, choć dopuszcza się nowe obiekty w docelowej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Poniższa analiza, mimo wszystko uwzględniła zakres przewidywanych oddziaływań, również o umiarkowanym znaczeniu.

10.1. Różnorodność biologiczna.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
---	Brak	---	---	---	---

10.2. Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Ograniczenie urządzeń OZE do systemów fotowoltaicznych	Dostosowanie charakteru zagospodarowania do uwarunkowań lokalnych poprzez wykluczenie turbin wiatrowych – potencjalnie uciążliwych dla mieszkańców	Pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

10.3. Woda.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
---	Brak	---	---	---	---

10.4. Powietrze, klimat i środowisko akustyczne.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Dopuszczenie realizacji urządzeń OZE o mocy powyżej 100 kW	Działanie na rzecz poprawy jakości powietrza, poprzez zwiększenie udziału OZE	pozytywne	pośrednie	długoterminowe	tak

10.5. Powierzchnia ziemi i gleby.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
---	Brak	---	---	---	---

10.6. Środowisko kulturowe i krajobraz.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Ograniczenie urządzeń OZE do systemów fotowoltaicznych	Dostosowanie charakteru zagospodarowania do uwarunkowań lokalnych, poprzez wykluczenie turbin wiatrowych	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak
Dopuszczenie realizacji urządzeń OZE o mocy powyżej 100 kW	Nieznaczące podwyższenie walorów ekonomicznych przestrzeni.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

11. Oddziaływania skumulowane.

Na podstawie analizy przyjętych rozwiązań planistycznych nie przewiduje się kumulacji oddziaływań w związku z realizacją zapisów zmiany planu. Przy założeniu, że nowe inwestycje będą zgodne z zapisami planu miejscowego, nie należy się spodziewać pogorszenia jakości środowiska.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Środowisko obszaru opracowania oraz jego najbliższego otoczenia cechuje się umiarkowanym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej może w różnorodny sposób wpływać na środowisko jako całość oraz na jego poszczególne elementy.

Zmiana planu nie zawiera rozwiązań rodzących znaczące skutki środowiskowe a jego uchwalenie należy postrzegać w pozytywnym wymiarze, więc podejmowanie działań kompensujących nie jest konieczne w omawianym przypadku. Dokument zawiera niezbędne ustalenia ograniczające, zapobiegające i minimalizujące potencjalnie negatywne skutki polityki przestrzennej. Ustalenia te będą obowiązywały łącznie z innymi ustaleniami obowiązującego planu, dotyczącymi przedmiotowego terenu, w tym również zapobiegającymi potencjalne negatywnym oddziaływaniom i konfliktom przestrzennym.

W poniższej tabeli wyodrębniono najważniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Elementy środowiska	Ustalenia planu (cytat lub opis ustalenia)
Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi	<i>„Granice strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu dotyczące obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kW winny zawierać się w obrębie terenu U3.”</i>
Powietrze, klimat i środowisko akustyczne	Dopuszczenie zabudowy systemami fotowoltaicznymi w obrębie terenu U3
Środowisko kulturowe i krajobraz	

13. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie.

Objęty analizą projekt nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jest on zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska oraz z głównymi założeniami obowiązującego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Wykluczono rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska, dzięki czemu są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi obszaru. W związku z powyższym uznaje się, że sporządzanie rozwiązań alternatywnych do przedmiotowego projektu jest niecelowe.

14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewidują realizacji obiektów mogących oddziaływać trans-granicznie na komponenty środowiskowe. W związku z czym nie stwierdzono oddziaływania transgranicznego, wymagającego wszczęcia procedury przewidzianej w Konwencji z Espoo – potwierdzonej przez ustawę Prawo ochrony środowiska.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Podstawowym zadaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zagospodarowania terenów, z uwzględnieniem wielu zagadnień środowiskowych.

Podjęcie prac nad dokumentem nastąpiło z uwagi na potrzebę zmiany przeznaczenia dopuszczalnego dla jednego z terenów. Na obszarze opracowania obowiązuje miejscowy plan przyjęty uchwałą nr 318.XXV.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 19 maja 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Częstochowie, w dzielnicy Zawodzie-Dąbie, pomiędzy rzeką Kucelinką i ulicą Manganową. Zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, przyjętym Uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r., dominujący kierunek zagospodarowania obszaru objętego planem to „U” – obszary zabudowy usługowej. Kierunkami dopuszczalnymi przeznaczenia terenu jest m.in. zabudowa mieszkaniowo-usługowa.

Jak wynika z przeprowadzonych analiz, projektowany plan zachowuje zgodność z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy.

Przy sporządzaniu planów miejscowych, wiążące są dla organów gminy ustalenia studium. Natomiast w studium uwzględnia się zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planu zagospodarowania województwa, strategii rozwoju gminy, opracowaniu ekofizjograficznym itp. Zmiana planu, której dotyczy niniejsza prognoza, jest powiązana z planem zagospodarowania województwa śląskiego i realizuje jego główne założenia.

Powiązania planu w bardziej odległych relacjach dotyczą wielu aktów prawnych oraz dokumentów strategiczno-planistycznych, obowiązujących zarówno na szczeblu krajowym jak i wspólnotowym.

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko, związanych z realizacją ustaleń planu. Mogą one dotyczyć takich komponentów środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny, bioróżnorodność. W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje zagadnienia przewidywanych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej i oceny ich oddziaływania na środowisko, a także możliwości realizacji rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem istniejących i przewidywanych znaczących oddziaływań. Ocenę ewentualnych zagrożeń, poszczególnych komponentów środowiska oraz ich analizy jakościowe, oparto m.in. na danych z państwowego monitoringu środowiska.

Określenie skutków środowiskowych następuje w oparciu o obowiązujące plany zagospodarowania, a w przypadku braku planu - w oparciu o stan istniejący. W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, lub możliwego do uzyskania na podstawie decyzji administracyjnych, rozpoznaje się skutki środowiskowe, których rodzaj i znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie.

Podstawę prawną opracowania stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 247 z późn. zm.), zwana dalej "ustawą".

Oceny istniejącego stanu środowiska dokonano na podstawie opracowania ekofizjograficznego, analizy stanu istniejącego, a także na podstawie programów w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody. Ocena ta wyszczególnia jednocześnie istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Część miasta, na której leży obszar opracowania, jest częściowo przekształconym środowiskiem. Jednak w granicach projektowanej zmiany brak jest docelowego zainwestowania na dzień sporządzenia niniejszej prognozy.

Pod względem florystycznym w ocenie ogólnej obszar zmiany planu charakteryzuje się umiarkowaną wartością ekologiczną. Dużą część obszarów zieleni stanowi zieleń nieurzędzona z dużym udziałem luźnych zadrzewień stanowiących naturalny element środowiska przyrodniczego, powstałego w miejscu byłego kamieniołomu.

Fauna występująca w rejonie obszaru zmiany planu, to najczęściej pospolite gatunki żerujące na terenach zurbanizowanych, gdzie bardzo często elementy antropogeniczne są „adaptowane” jako siedliska.

Większe bogactwo fauny można zaobserwować na terenach zieleni nieurządzonej wyrobiska poeksploatacyjnego. Pónaturalne zbiorowiskach krzewów i zadrzewień tworzą dobre środowisko dla pospolitych gatunków ptaków oraz niewielkich ssaków. Pobliskie tereny rolne i mieszkaniowe jednorodzinne są dodatkowym źródłem pozyskiwania pożywienia. W strukturze przyrodniczej wg. opracowania ekofizjograficznego dla obszaru opracowania nie wykazano żadnych szczególnych uwarunkowań. Aczkolwiek w bliskim sąsiedztwie, na terenach proponowanych niegdyś do objęcia ochroną prawną, mogą występować nieliczne duże ssaki.

Obszar zmiany planu znajduje się na terenie nieczynnego kamieniołomu „Saturn” i posiada specyficzne walory krajobrazowe. Jest to obiekt, w którym odkryte ściany wyrobisk i odłamki wapieni stanowią elementy o znaczeniu naukowym i dydaktycznym.

Krajobraz pozostałego sąsiedztwa jest krajobrazem kulturowym podmiejskim, z elementami ruralistycznymi. Występuje tu ekstensywna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w bliskim sąsiedztwie terenów rolnych i zieleni otwartej.

W przypadku stanu sanitarnego powietrza sytuacja w całym województwie śląskim w tym również na omawianym obszarze, ulega poprawie, w porównaniu ze stanem sprzed kilku ostatnich lat. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją przemysłu w Częstochowie, jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. Tym niemniej, w dalszym ciągu pomiary wykazują okresowo podwyższone stężenia zanieczyszczeń substancjami tj. tlenek azotu. Wobec tego nadal wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do możliwie szerokiego wprowadzenia proekologicznych systemów grzewczych, do ogrzewania zabudowy indywidualnej. Pozwoli to na ograniczenie emisji niskiej, szczególnie uciążliwej w sezonie zimowym głównym źródłem zanieczyszczeń pyłem zawieszonym (PM10, PM2,5) choć ich stężenie średnioroczne spadło w ubiegłym roku do zadowalającego poziomu.

Stan środowiska w mieście, na tle innych miast woj. śląskiego kształtuje się na poziomie dobrym. Pewne ograniczenie lub nawet eliminacja części zagrożeń środowiska jest możliwa przez realizację określonych przedsięwzięć.

Na obszarze planu podstawowym rodzajem hałasu jest hałas komunikacyjny pochodzący przede wszystkim od drogi krajowej nr 91, od strony ul. Srebrnej.

Analiza wykazuje, że immisja od strony ul. Srebrnej osiąga do 65 dB, w ujęciu średniodobowym. Hałas ten nie ulega znacznej redukcji z uwagi na brak obiektów mogących stanowić skuteczną barierę akustyczną.

Obszar opracowania leży poza granicami obszarów chronionych ze względów przyrodniczych, w tym należących do sieci Natura 2000 ale znajduje się na terenie nieczynnego kamieniołomu „Saturn” – którego część jest predysponowana do objęcia ochroną. W związku z tym obowiązujący miejscowy plan określa zasady zagospodarowania tego terenu, w sposób umożliwiający zachowanie walorów krajobrazowo-przyrodniczych.

W granicach obszaru opracowania brak jest obiektów zabytkowych, stanowisk archeologicznych oraz dóbr kultury współczesnej.

Analiza aktualnego zagospodarowania przestrzennego nie wskazuje na możliwość istotnych zmian środowiska w razie niezrealizowania zmiany planu miejscowego. Nieznacznie negatywnym aspektem niezrealizowania tej zmiany jest zainwestowanie przedmiotowego obszaru z pewnymi ograniczeniami, w zakresie możliwości wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii. Obecnie obszar jest przeznaczony pod zabudowę usługową, więc uchwalenie zmiany planu nie spowoduje zauważalnych zmian w środowisku, zatem brak jest uzasadnienia do przyjęcia innych (alternatywnych) rozwiązań. Natomiast uznaje się, że zaniechanie przyjęcia dokumentu, czyli jego brak przez kolejne lata, może spowodować pewne problemy i dysfunkcje planowanych obiektów, wynikające z nieprzystosowania do nowych możliwości technologicznych.

Na obszarze zmiany planu nie wystąpią znaczące oddziaływania na środowisko. Niemniej jednak plan w swoich założeniach dopuszcza rozwój zainwestowania na zasadzie uzupełnień potencjalnej struktury funkcjonalno-przestrzennej, zgodnej z obowiązującym miejscowym planem.

W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, określa się skutki środowiskowe pozytywne i negatywne, których znaczenie podlega ocenie

w niniejszej prognozie. Skutki środowiskowe planu polegają w omawianym przypadku na rozszerzeniu przeznaczenia dopuszczalnego terenu, który na dzień sporządzenia prognozy pozostaje niezagospodarowany.

Analizowany obszar to jednolita nieruchomość gruntowa o powierzchni 2,6 ha, niezainwestowana, której docelowy sposób wykorzystania na cele usługowe ustala obowiązujący plan. Ustalenie możliwości rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 100 kW, w ramach przeznaczenia dopuszczalnego dla tego terenu, będzie jedynym ustaleniem rozpatrywanym w aspekcie skutków środowiskowych projektowanego dokumentu.

Analizując przedmiotowy projekt stwierdza się, że rozszerzenie katalogu funkcji przeznaczenia dopuszczalnego, czyli uzupełniającego funkcję podstawową, nie stanowi znaczącego skutku środowiskowego. Skala i forma zagospodarowania ustalonego w obowiązującym miejscowym planie nie zmieni się. Nieznacznie pozytywnie należy ocenić ogólny charakter zmiany, jako działanie na rzecz ekologicznej energetyki.

Wziąwszy pod uwagę ustalenia projektu zmiany planu, wraz z ustaleniami planu obowiązującego ocenia się, że na omawianym terenie skala i wielkość przedsięwzięcia będzie na poziomie umiarkowanym.

Dopuszczenie urządzeń produkujących energię ze źródeł odnawialnych ograniczono wyłącznie do systemów fotowoltaicznych a granice strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu, dotyczące obszarów rozmieszczenia tych urządzeń, będą zawierać się w obrębie terenu U3. Z całą pewnością nie wystąpi wykorzystanie zasobów naturalnych. Nie przewiduje się również wpływu na formy ochrony przyrody zlokalizowane poza obszarem zmiany planu jak również na korytarze ekologiczne (regionalne i lokalne). Teren posiada szeroki dostęp do infrastruktury technicznej.

W związku z powyższym, przy dostosowaniu się do zapisów planu, nie przypuszcza się również wystąpienia emisji zagrażającej ludzkiemu zdrowiu. Obowiązkiem każdego jest przestrzeganie zapisów ustawy "prawo ochrony środowiska", określającej m.in.: zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, warunki wprowadzania substancji do środowiska, odpowiedzialność i sankcje w przypadku naruszeń powyższych zasad i warunków. Organem posiadającym narzędzia i kompetencje do kontroli przestrzegania przepisów jest Inspekcja Ochrony Środowiska, która działa w oparciu o ustawę o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Kwalifikacja skutków ustaleń zmiany planu jest nieznacznie pozytywna. Racjonalne wykorzystanie infrastruktury technicznej jest wysoce wskazane dla podnoszenia walorów ekonomicznych miasta.

Na obszarze zmiany planu nie wystąpią znaczące oddziaływania na środowisko, choć dopuszcza się nowe obiekty.

Na podstawie analizy przyjętych rozwiązań planistycznych nie przewiduje się kumulacji oddziaływań w związku z realizacją zapisów zmiany planu. Przy założeniu, że nowe inwestycje będą zgodne z zapisami planu miejscowego, nie należy się spodziewać pogorszenia jakości środowiska.

Środowisko obszaru opracowania oraz jego najbliższego otoczenia cechuje się umiarkowanym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej może w różnorodny sposób wpływać na środowisko jako całość oraz na jego poszczególne elementy.

Zmiana planu nie zawiera rozwiązań rodzących znaczące skutki środowiskowe a jego uchwalenie należy postrzeć w pozytywnym wymiarze, więc podejmowanie działań kompensujących nie jest konieczne w omawianym przypadku. Dokument zawiera niezbędne ustalenia ograniczające, zapobiegające i minimalizujące potencjalnie negatywne skutki polityki przestrzennej. Ustalenia te będą obowiązywały łącznie z innymi ustaleniami obowiązującego planu, dotyczącymi przedmiotowego terenu, w tym również zapobiegającymi potencjalnie negatywnym oddziaływaniom i konfliktom przestrzennym.

Objęty analizą projekt nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jest on zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska oraz z głównymi założeniami obowiązującego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Wykluczono rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska, dzięki czemu są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi obszaru. W związku z powyższym uznaje się, że sporządzanie rozwiązań alternatywnych do przedmiotowego projektu jest niecelowe.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewidują realizacji obiektów mogących oddziaływać trans-granicznie na komponenty środowiskowe.
W związku z czym nie stwierdzono oddziaływania transgranicznego, wymagającego wszczęcia procedury przewidzianej w Konwencji z Espoo – potwierdzonej przez ustawę Prawo ochrony środowiska.

16. Wykorzystane materiały:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowa” – listopad 2019;
- „Opracowanie problemowe w zakresie struktury przyrodniczej miasta, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych oraz terenów zieleni” - Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o., Katowice, 2014;
- „Opracowanie Ekofizjograficzne dla Miasta Częstochowy” – Katowice 2004;
- „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Dla Miasta Częstochowy Z Uwzględnieniem Lat 2010 – 2014 Z Perspektywą do Roku 2017” oraz "Program ochrony środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 - projekt";
- „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” - Katowice 21 czerwca 2004;
- „Program Ochrony Środowiska Przed Hałasem Dla Miasta Częstochowy Na Lata 2013 – 2018” – Częstochowa 24 marca 2014 r.;
- „Stan Środowiska w Województwie Śląskim w 2013 roku” - Biblioteka Monitoringu Środowiska - Katowice 2014;
- „Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50000” - Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 1999;
- www.katowice.pios.gov.pl;
- www.e.czestochowa.pl;
- www.czestochowskie24.pl
- www.pl.allmetsat.com;
- www.teraz-srodowisko.pl

Bielsko-Biała, dn. 06.09.2023 r.

Marcin Gajewski
ul. Szpaków 26a
43-309 Bielsko-Biała

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2021.0.247 t.j.), w związku z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicy Zawodzie-Dąbie, pomiędzy rzeką Kucelinką i ulicą Manganową

oświadczam

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ww. ustawy. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marcin Gajewski

(kierujący zespołem autorskim)

